

8.4. Lijst van cultuurgoederen

Cultuurgoed 1

Identificatie	Dooptvont
Datering	c. 1525-50
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Blauwe hardsteen
Beschrijving en locatie	De vont bestaat uit een blauwe hardstenen kuip met zes zijden met op vier zijden lobben, versierd met hoofden. Het achzijdige, geprofileerde voetstuk is van meer recente datum. Ze is qua vormgeving (mannenhoofden) te vergelijken met de dooptvont van de parochiekerk te Borgharen (NL, Limburg) en deze van de O.-L.-Vrouw-Geboortekerk te Burdinne (prov. Namen).
Motivering	De dooptvont is onroerend door ornamentale bestemming. Als roerend object is het onlosmakelijk verbonden met de dooptkapel waarin het staat opgesteld. De dooptkapel, die tot stand kwam bij de uitbreiding van het kerkgebouw aan het einde van de 19de eeuw, is qua vorm en afmetingen afgestemd op het eeuwenoude dooptvont dat hier een meer prominente plaats kreeg. De dooptvont draagt bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat ze een merkwaardig en typisch voorbeeld vormt van de dooptvont in de 16de eeuw en van de Maaslandse beeldhouwkunst. Ze illustreert tevens de rijke historische waarde van de kerk als getuige van de oorspronkelijk inrichting van de kerk, voor de neoromaanse herinrichting van het einde van de 19de en het begin van de 20^e eeuw. De dooptvont maakt deel uit van het functionele kerkmeubilair. Ze is noodzakelijk voor de toediening van het Sacrament van het Doopsel. Ze behoort tot het oorspronkelijke patrimonium van de kerk.
Bron	http://balat.kikirpa.be/photo.php?path=A083582&objnr=67341&nr=17 https://www.erfgoedplus.be/details/KF.objecten.1540557647471419250609?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250&pos=61 C. Ceulemans en R. Didier, <i>Inventaris van de gotische figuratieve beeldsnijkunst uit de periode 1380-1550, bewaard in Belgisch Limburg</i>, (Sint-Truiden, 1990), nr. 321.
Toestand	In goede toestand.

Cultuurgoed 2

Identificatie	Kruisweg
Datering	1906
Vervaardiger	J. Colpa uit Luik
Materiaal	olieverf op koper Beschrijving en locatie Schilderijenreeks met voorstellingen van de 14 staties van de Kruisweg -opgehangen tegen de noordelijke (7) en de zuidelijke muur (7) van het schip. Het gaat om 14 rechthoekige taferelen (breedte: 85 cm x hoogte: 67 cm) die met uitzondering van de lichaamsdelen en het haar van de figuren uitgevoerd zijn in grisaille tegen een gouden achtergrond met regelmatig patroon van maltezer kruisjes, punten en bloemmotieven. Het <i>horror vacui</i> versterkt de archaïsche, neoromaanse uitstraling. De koperen panelen zijn gevat in een eikenhouten lijst bovenaan bekroond met een klein kruis, voorzien van romeinse nummering en onderaan een inscriptie die het tafereel identificeert.
Motivering	Deze schilderijen zijn onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de herinrichting van de kerk. Ze zijn tevens onroerend door ornamentele bestemming omdat ze zijn uitgevoerd in dezelfde neoromaanse stijl als het kerkgebouw, waarmee ze een ensemble vormen. Deze schilderijenreeks draagt bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat een onderdeel vormt van het neoromaanse kerkinterieur, dat als een totaalkunstwerk werd geconcipieerd. Ze werd uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl door dezelfde kunstenaar die in dezelfde periode de interieurbeschilderingen voor zijn rekening nam. Aangezien deze schilderijen aansluiten bij de eind 19de -begin 20e-eeuwse herinrichting van de kerk, waren ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument. Foto's?
Bron	https://www.erfgoedplus.be/zoeken?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250
Toestand	In goede toestand.

Cultuurgood 3, 4, 5 & 6

Identificatie	Ensemble neoromaans kerkmeubilair: 3: twee bidstoelen 4: een lezenaar 5: twee (beelden)sokkels 6: een credenstafel in de sacristie
Datering	Eind 19 ^{de} -begin 20 ^e eeuw
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Eikenhout
Beschrijving en locatie	Gezamenlijke beschrijving Allen uitgevoerd in neoromaanse stijl gekenmerkt door een ornamentiek bepaald door rondbogen, driepassen, vierpassen en acanthusbladeren. De objecten vormen een stilistisch geheel en zijn verspreid over het kerkgebouw: 3: twee bidstoelen; opgesteld in het koor 4: een lezenaar; opgesteld in de kruisbeuk 5: twee (beelden)sokkels; opgesteld in het inkomportaal en achter de doopvont 6: een credenstafel: opgesteld in de sacristie
Gezamenlijke motivering	Deze meubels zijn onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de herinrichting van de kerk. Ze zijn tevens onroerend door ornamentele bestemming omdat ze zijn uitgevoerd in dezelfde neoromaanse stijl als het kerkgebouw, waarmee ze een ensemble vormen. Deze meubels dragen bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat ze elk een onderdeel vormen van het neoromaanse kerkinterieur, dat als een totaalkunstwerk werd geconcipieerd. Ze werden uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl. Aangezien deze meubels aansluiten bij de eind 19de -begin 20^e-eeuwse herinrichting van de kerk, waren ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument.
Bron	https://www.erfgoedplus.be/zoeken?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250
Toestand	In goede toestand.

Cultuurgoed 7, 8 & 9

Identificatie	Drie ensembles altaargerei: -Zes altaarkandelaars en altaarkruis (Sint-Petrusaltaar) -Zes altaarkandelaars en altaarkruis (O.-L.-Vrouwaltaar) -Acht altaarkandelaars en altaarkruis (Hoogaltaar)
Datering	Eind 19 ^{de} -begin 20 ^e eeuw
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Geelkoper
Beschrijving en locatie	Kandelaars in (deels verguld) koper met driehoekige voet versierd met ineengestrengelde rankenmotieven en rustend op poten in de vorm van dierenhoofden. Stam met twee bolvormige nodi. Vetvanger ondersteund door drie zoömorfe figuren. Het bijhorende altaarkruis heeft een gelijkaardige voet en een crucifix met rozenkruis. Ondergebracht op de respectieve altaren.

Gezamenlijke motivering

Dit altaargerei is onroerend door wilsbestemming omdat het door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de herinrichting van de kerk. De objecten zijn tevens onroerend door ornamentele bestemming omdat ze een geheel vormen met de altaren van de kerk. Het altaargerei en de altaren zijn uitgevoerd in dezelfde neoromaanse stijl als het kerkgebouw, waarmee ze een ensemble vormen.

Deze objecten dragen bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat ze elk een onderdeel vormen van het neoromaanse kerkinterieur, dat als een totaal kunstwerk werd geconcipieerd. Ze werden uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl en versterken hierdoor de artistieke erfgoedwaarde van het monument.

Aangezien deze ensembles aansluiten bij de eind 19de -begin 20^e-eeuwse herinrichting van de kerk, waren ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument. Het ensemble van het hoogaltaar is te zien op een interieurgezicht (postkaart gedateerd 1930).

Bron

<https://www.erfgoedplus.be/zoeken?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250>

Toestand

Zeer goed.

www.delcampe.net

dubout

Bron: www.delcampe.net

Cultuurgoed 10-15

Identificatie	Reeks van zes portretbusten van de HH van Wintershoven: 10: H. Landrada 11: H. Vinciana 12: H. Amandus 13: H. Lambertus 14: H. Amantius 15: H. Landoaldus
Datering	16de-eeuws
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Gepolychromeerd hout
Beschrijving en locatie	Gezamenlijke beschrijving De beide vrouwelijke heiligen, de HH Landrada en Vinciana, zijn gekleed in een donker gewaad en een witte sluier met guimpe. De HH Amandus en Lambertus dragen beiden de bisschoppelijk regalia: mijter en pallium. De HH en Amantius en Landoaldus dragen respectievelijk de kleding van een diaken en een pelgrim. Hoewel deze drie paren sculpturen gelijkenissen vertonen in de algemene opvatting is tevens heel duidelijk dat de kunstenaar ernaar gestreefd heeft de verschillende heiligen geïndividualiseerde trekken te geven. Dit stijlkenmerk is typisch voor de beeldhouwkunst van de zestiende en de zeventiende eeuw, in tegenstelling tot deze van de middeleeuwen. Meestal waren zulke portretbusten van heiligen materieel gerelateerd aan een reliek van de uitgebeelde heilige. Soms werden de relieken ingewerkt in de buste zelf, in andere gevallen in een zogenaamde tombe of een voetstuk waarop de buste geplaatst werd. Opgesteld tegen de oostelijke muur van het noordelijke (HH Amantius, Landrada en Lambertus en het zuidelijke (HH Amandus, Vinciana en Landoaldus) deel van de kruisbeuk.
Gezamenlijke motivering	De reeks portretbusten is onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur of een schenker werd aangeschaft voor de Sint-Pietersbandenkerk. Zeer waarschijnlijk waren de busten eertijds materieel verbonden met relieken van de heiligen, bijvoorbeeld met de relieken die nu in een afzonderlijke kist bewaard worden (cf. cultuurgoed 23-29).

De beeldenreeks versterkt in hoofdzaak de historische waarde omdat ze getuigt van de eeuwenoude devotie tot de zogenaamde “heiligen van Wintershoven” in de Sint-Pietersbandenkerk en ze behoort tot het oorspronkelijke patrimonium van de kerk.

De portretbusten dragen in grote mate bij aan de artistieke waarde van het monument omdat het om een unieke reeks van geïndividualiseerde portretten van lokaal vereerde heiligen gaat.

Als relict van de oorspronkelijke inrichting van de kerk illustreert ze de rijke historische waarde van het monument, vóór de neoromaanse herinrichting van het einde van de 19de en het begin van de 20e eeuw.

Bron

http://balat.kikirpa.be/results.php?typesearch=advanced&city=Wintershoven&institute=&emplacement=&objectnr=&cliche=&inventorynr=&objectname=&material=&technique=&creator=&rolecreator=&title=&period_start=&period_end=&schoolstyle=&subject=&persinst=&christian=&productionplace=&origin=&style=col4&limit=200&sort=date

<https://www.erfgoedplus.be/zoeken?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250>

L. De Heers, *De levens der heyligen van Wintershoven, mitsgaders een kort verhael van den opgangh en nedergangh der oude stadt Tongeren*, Maastricht, 1712.

A. Paquay, *De heiligen van Wintershoven*, Tongeren, 1897.

Toestand

In goede toestand

Cultuurgoed 16 & 17

Identificatie	Neoromaanse altaarbeelden: 16: H. Petrus 17: Onze Lieve-Vrouw met Kind (gekleed beeld)
Datering	Vermoedelijk 19de-eeuws, c. 1897?
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	H. Petrus: gepolychromeerd hout / Onze Lieve-Vrouw met Kind: gepolychromeerd gips
Beschrijving en locatie	Gezamenlijke beschrijving De H. Petrus wordt voorgesteld met een aureool, ketenen (banden) aan zijn polsen en met de sleutels van Rome in de linkerhand. Met de rechterhand maakt hij een zegenend gebaar. Zijn blauwe kleed is versierd met gouden motieven: omgekeerde kruisen (waar hij mee gekruisigd werd). De rode mantel is versierd met gouden Christusmonogrammen. Het Onze-Lieve-Vrouwbeeld is gekleed in gewaden voorzien van boorduurwerk in goud- en zilverdraad. De hoofden en handen zijn vermoedelijk uit gevoerd in hout, voorzien van een beschildering. De beelden dragen attributen (kroontjes, scepter, etc.). Beeld van de H. Petrus: opgesteld op het tabernakel van het zuidelijke zijaltaar toegewijd aan de H. Petrus. Beeld Onze Lieve-Vrouw met Kind: opgesteld voor het dienstaltaar in de kruisbeuk (doorheen het jaar op het noordelijke zijaltaar, toegewijd aan O.-L.-Vrouw).

Gezamenlijke motivering

De beelden zijn onroerend door zijn ornamentale bestemming: ze zijn bestemd om geplaatst te worden op de respectieve zijaltaren (als uitbeelding van de altaarpatroon).

Deze beelden zijn onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de herinrichting van de kerk.

Ze dragen bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat ze elk een onderdeel vormen van het neoromaanse kerkinterieur, dat als een totaal kunstwerk werd geconcipeerd. Ze werden uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl en versterken hierdoor de artistieke erfgoedwaarde van het monument.

Aangezien deze sculpturen aansluiten bij de eind 19de -begin 20^e-eeuwse herinrichting van de kerk, waren ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument.

Bron

<https://www.erfgoedplus.be/zoeken?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250>

<http://balat.kikirpa.be/photo.php?path=A083601&objnr=67426&nr=57>

Toestand

In goede toestand (H. Petrus)

Cultuurgoed 18

Identificatie	Beeld van de H. Lambertus
Datering	c. 1875-1900: vermoedelijk c. 1897
Vervaardiger	M. Hoeken en C. Janssen uit Sint-Truiden
Materiaal	Gepolychromeerd hout
Beschrijving en locatie	De H. Lambertus wordt doorgaans voorgesteld in bisschopsornaat: mijter, pallium en kromstaf. Bij deze voorstelling wijken de mijter en het pallium af van de gebruikelijk voorstellingswijze. Het lijkt erop dat de kunstenaar een poging ondernam om een "historisch" uiterlijk te creëren door deze attributen op een "archaïsche" manier voor te stellen. Ook de stijl, bijvoorbeeld de plooiënval, is bewust eenvoudig gehouden om een gelijkaardig effect te bekomen. Merkwaardig is tevens het grote aureool met daarop de naam van heilige. Opgesteld op houten sokkel achter de doopvont.
Motivering	Het beeld is onroerend door zijn ornamentale bestemming: het is geplaatst op een daartoe bestemde sokkel. Het beeld is onroerend door wilsbestemming omdat het door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de herinrichting van de kerk. Het draagt bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat het een onderdeel vormt van het neoromaanse kerkinterieur, dat als een totaalkunstwerk werd geconcipieerd. Het werd uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl en versterkt hierdoor de artistieke erfgoedwaarde van het monument. Het beeld illustreert de eeuwenoude devotie tot de H. Lambertus in de Sint-Pietersbandenkerk. Aangezien deze sculptuur aansluit bij de eind 19de -begin 20^e-eeuwse herinrichting van de kerk, was ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument.
Bron	http://balat.kikirpa.be/photo.php?path=A083602&objnr=67387&nr=187 https://www.erfgoedplus.be/details/KF.objecten.15403677038232089338937?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250&pos=85
Toestand	In goede toestand

Cultuurgoed 19, 20 & 21

Identificatie	Ensemble beelden: 19: Triomfkruis 20: Maria 21: Johannes
Datering	C. 1530 (kruis van latere datum) (28) en eind 19 ^{de} eeuw (29, 30)
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Gepolychromeerd hout (28) en gepolychromeerd gips (29 en 30)
Beschrijving en locatie	Gezamenlijke beschrijving Christus draagt de doornenkroon en een lendendoek (blauw/verguld). Op de vier uiteinden van het kruis, waar gewoonlijk de symbolen van de vier evangelisten prijken, staan vier kapitalen of romeinse cijfers: L I M M (wijzerzin). Opgehangen aan het gewelf van het koor. Maria en Johannes zijn uitgevoerd in een neoromaanse/gotische stijl. Ze bezitten beiden een gouden aureool. Maria draagt een rood kleed, blauwe mantel en witte sluier met guimpe. Johannes draagt een groen kleed en een rode mantel. Alle kleding is afgewerkt met gouden details. Maria kruist de handen terwijl Johannes met de rechterhand de kin ondersteunt en in de linkerhand een boek houdt. Opgesteld op een hedendaagse sokkel tegen de oostelijke wand van de kruisbeuk tussen het noordelijke apsidiool en het hoogkoor en tussen het zuidelijke apsidiool en het hoogkoor. De drie beelden vormen samen een uitbeelding van de calvarie.

Gezamenlijke motivering

Het ensemble is onroerend door zijn ornamentale bestemming: de beelden zijn samen opgesteld, het 16de-eeuwse kruisbeeld hangt op aan het gewelf van het koor en is bijgevolg materieel verbonden met het monument en onroerend door ornamentale bestemming. De twee bijhorende beelden zijn vervaardigd om samen met het kruisbeeld een calvarie-beeldengroep te vormen. De twee 19de-eeuwse beelden zijn bijgevolg eveneens onroerend door ornamentale bestemming.

De beelden zijn tevens onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur of een schenker werden aangeschaft voor de Sint-Pietersbandenkerk.

Het triomfkruis draagt bij aan de artistieke waarde van het monument omdat het om een waardevol voorbeeld gaat van dit specifieke type van devotiesculptuur.

Als relict van de oorspronkelijke inrichting van de kerk illustreert het de rijke historische waarde van het monument, vóór de neoromaanse herinrichting van het einde van de 19de en het begin van de 20e eeuw.

De stijl van de beide andere, 19de -eeuwse beelden werd afgestemd op deze van het oudere triomfkruis om een samen een geheel, een calvarie, te vormen. Het geheel van de drie beelden samen versterkt dan ook de artistieke erfgoedwaarde van het monument.

Aangezien deze beide sculpturen aansluiten bij de eind 19de -begin 20^e -eeuwse herinrichting van de kerk, waren ze aanwezig op het moment van de bescherming als monument.

Bron

<http://balat.kikirpa.be/photo.php?path=A083587&objnr=67395&nr=3>

<https://www.erfgoedplus.be/details/KF.objecten.1540368456651713754761?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250&pos=84>

C. Ceulemans en R. Didier, *Inventaris van de gotische figuratieve beeldsnijkunst uit de periode 1380-1550, bewaard in Belgisch Limburg*, (Sint-Truiden, 1990), nr. 319.

Toestand

In goede toestand

Cultuurgoed 22 en 23-29

Identificatie	Reliekschrijn van de HH van Wintershoven en zeven reliekogen met de relieken van de HH van Wintershoven 22: Reliekschrijn van de HH van Wintershoven 23-29: Zeven reliekogen met heiligenreliken
Datering	1897 (31), onbekend (32-38)
Vervaardiger	Onbekend
Materiaal	Geelkoper (31 en vier reliekenogen), zilver (drie reliekogen)
Beschrijving en locatie	Gezamenlijke beschrijving Het schrijn (70 cm x 35 cm x 30 cm) is opgevat als een miniatuur architectuur: een rechthoekig volume met een zadeldak. Dit architecturale karakter wordt beklemtoond door de weergave van een dakpanmotief op het "dak", van een baksteenmotief op de "muren" en van spitboogramen met maaswerk. Het geheel rust op voeten in de vorm van leeuwen. De randen van het "dak" en de nok zijn afgewerkt met een sierlijst van kruisbloemen. Op de uiteinden van het dak bevinden zich twee bolvormen versierd met gekleurde stenen. In het dak zijn medaillons ingewerkt die de heiligen van Wintershoven ten halve lijve voorstellen tegen een blauwe achtergrond in een lijst versierd met 8 ingelegde stenen. Opgesteld op de kroonlijst in een bijhorende (gelijkaardige decoratieve kruisbloemmotieven) kist uit glas en hout boven de inkomdeur waarop de inscriptie te lezen staat : "Alle heiligen van Wintershoven B.V.O." De drie zilveren ovalen en vier vergulde ronde reliekogen met daarin de relieken van de HH van Wintershoven zijn opgesteld voor het reliekschrijn (westkant) in een kist uit hout en glas op een rood fluwelen achtergrond.
Gezamenlijke motivering	Dit reliekschrijn en de reliekogen zijn onroerend door wilsbestemming omdat ze door het kerkbestuur werden aangeschaft voor de inrichting van de kerk. Het reliekschrijn draagt bij aan de artistieke waarde van de kerk omdat het een onderdeel vormt van het historiserende kerkinterieur, dat als een totaalkunstwerk werd geconcipieerd. Het werd uitgevoerd in een op het interieur aansluitende stijl en versterkt hierdoor de artistieke erfgoedwaarde van het monument. Als relict van de oorspronkelijke inrichting van de kerk illustreren de reliekogen de rijke historische waarde van het monument, vóór de neoromaanse herinrichting van het einde van de 19de en het begin van de 20e eeuw. Ze behoren tot het oorspronkelijke patrimonium van de kerk.

Aangezien het schrijn aansluit bij de eind 19de -begin 20^e-eeuwse herinrichting van de kerk, was het aanwezig op het moment van de bescherming als monument.

Het reliekschrijn en de reliekogen (die mogelijk oorspronkelijk materieel gerelateerd waren aan de portretbusten van de HH van Wintershoven cf. Cultuurgood 19-24) getuigen van de eeuwenoude devotie tot de HH van Winterhoven in de Sint-Pietersbandenkerk. Daarom dragen ze in belangrijke mate bij tot de historische waarde van de Sint-Pieters-Bandenkerk van Wintershoven.

Bron

<https://www.erfgoedplus.be/details/KF.objecten.1541415149330-1235620375?zoekterm=wintershoven&categorie=vrij&page-size=250&pos=9>

L. De Heers, *De levens der heyligen van Wintershoven, mitsgaders een kort verhael van den opgagh en nedergangh der oude stadt Tongeren*, Maastricht, 1712.

A. Paquay, *De heiligen van Wintershoven*, Tongeren, 1897.

Toestand

In goede toestand

